

DE VLAAMSE MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van het landinrichtingsplan Oostelijke Maalbeekvallei Grimbergen

Samenvatting

Het landinrichtingsplan Oostelijke Maalbeekvallei Grimbergen geeft uitvoering aan het inrichtingsproject landinrichting Dilbeek-Grimbergen van het planprogramma Vlaamse Rand.

Het omvat een geheel van maatregelen voor:

- het vergroten van de toegankelijkheid en van de natuurwaarden van de Oostelijke Maalbeekvallei in Grimbergen, in harmonie met het historisch karakter van de aanwezige monumenten;
- het vrijwaren en versterken van de natuurwetenschappelijke, historische, esthetische en sociaal-culturele waarden van het landschap;
- het opwaarderen van de natuur en het integreren en verbeteren van de recreatieve mogelijkheden en de educatieve infrastructuur.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsnota Omgeving 2019-2024, SD4 (Robuuste open ruimte), OD2 (geïntegreerde gebiedsgerichte projecten realiseren via het programma landinrichting en ruilverkaveling)

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Niet van toepassing.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Op 16 mei 2014 heeft de Vlaamse Regering het planprogramma Vlaamse Rand goedgekeurd (VR 2014 1605 DOC.0752/2).

Het projectgebied van het planprogramma Vlaamse Rand omvat de 19 gemeenten rond Brussel.

Met de goedkeuring van het planprogramma Vlaamse Rand:

werden drie gebiedsgerichte inrichtingsprojecten landinrichting ingesteld:

- 'Rode-Dilbeek' (Sint-Genesius-Rode, Beersel, Linkebeek, Drogenbos, Sint-Pieters-Leeuw en deel van Dilbeek);
- 'Dilbeek-Grimbergen' (deel van Dilbeek, Asse, Wemmel, Merchtem, Meise en Grimbergen);
- 'Vilvoorde-Hoeilaart' (Vilvoorde, Machelen, Zaventem, Kraainem, Wezembeek-Oppem, Tervuren, Overijse en Hoeilaart);

werden vier thematische inrichtingsprojecten landinrichting ingesteld, die gebiedsdekkend over het grondgebied van de 19 betrokken gemeenten zullen worden uitgevoerd:

- 'Uitbouwen en aantakken van zachte netwerken';
- 'Erosiebestrijding in de rand';
- 'Grote investeringsprojecten flankeren';
- 'Brussel als kans!'.

Voor de realisatie van elk inrichtingsproject landinrichting worden één of meer landinrichtingsplannen opgemaakt.

Het landinrichtingsplan Oostelijke Maalbeekvallei Grimbergen is het tweede landinrichtingsplan voor de realisatie van het inrichtingsproject landinrichting Dilbeek-Grimbergen, na het landinrichtingsplan Hooghof (gemeente Asse, goedgekeurd op 7 juni 2018).

Het projectgebied van het landinrichtingsplan Oostelijke Maalbeekvallei Grimbergen situeert zich in de Planzone 7: Maalbeekvallei van het inrichtingsproject landinrichting Dilbeek-Grimbergen:

waarvoor het planprogramma Vlaamse Rand de volgende doelstellingen aangeeft:

- vergroten toegankelijkheid en natuurwaarden van de Maalbeekvallei in harmonie met het historisch karakter van de aanwezige monumenten;
- vrijwaren en versterken van de natuurwetenschappelijke, historische, esthetische en sociaal-culturele waarden van het landschap;
- opwaarderen van de natuur en het integreren en verbeteren van de recreatieve mogelijkheden en de educatieve infrastructuur;

waarvoor het planprogramma Vlaamse Rand het volgende proces als relevant proces aanduidt:

- opmaak beheersplan voor beschermd dorpsgezicht in de Oostelijke Maalbeekvallei.

Het beheersplan voor het bij K.B. van 9 juli 1980 beschermd dorpsgezicht 'Maalbeekvallei', in de Oostelijke Maalbeekvallei, en dat werd goedgekeurd op 25 april 2016, vormt de directe aanleiding voor de opmaak van het landinrichtingsplan Oostelijke Maalbeekvallei Grimbergen.

Het beheersplan omvat maatregelen die het behoud en het versterken van de kwaliteiten van het landschap tot doel hebben, en die als zodanig de ontwikkeling van het landschap als erfgoedlandschap en als publieke gebruiksruimte ondersteunen. Het beheersplan besteed daarnaast ook aandacht aan het waterbergend potentieel van de projectzone en aan maatregelen voor de ontwikkeling van fauna en flora.

In het beheersplan werd vastgelegd welke maatregelen erfgoedpremie-gerechtigd zijn, en welke maatregelen nodig geacht worden vanuit een ruimer perspectief dan erfgoed.

Vermits de doelstellingen van het planprogramma Vlaamse Rand voor dit gebied gelijklopen met de doelstellingen van het beheersplan Maalbeekvallei, kan door een koppeling van het landinrichtingsplan Oostelijke Maalbeekvallei Grimbergen aan het beheersplan Maalbeekvallei het werken rond erfgoedelementen verbreed worden naar het ten uitvoer brengen van de totaalvisie voor dit gebied, zodat een aaneengesloten groene, recreatieve zone ontstaat die van de kern van Grimbergen doorloopt tot aan het Zeekanaal Brussel-Schelde, en die tegelijk een groene bufferzone vormt die weerstand kan bieden aan de verschillende bedreigingen zo vlak bij de stadsrand.

De volgende doelstellingen vormen het kader voor de inrichtingsvisie en de concrete maatregelen van het landinrichtingsplan Oostelijke Maalbeekvallei Grimbergen:

- weerstand bieden aan de druk van ontwikkelingen eigen aan een dorpskern in de nabijheid van Brussel
- het kanaliseren van de druk van zowel privaat als publiek recreatief gebruik
- de parkeerdruk, die resulteert in onder andere parkeerzoekend verkeer en de beschadiging van grazige bermen, tegengaan
- de Maalbeek terug meer ruimte geven en bevrijden uit keurslijf
- het realiseren van bijkomende ruimte voor lokale waterberging
- het oplossen van de vismigratieknelpunten aan de molens
- het verhogen van de biodiversiteit door vijvers terug meer licht te geven, het beperken van bladval in de vijvers, het ruimen van slib, de aanplant van bossen, boomgaarden, KLE's
- de beleving verhogen en differentiëren door het ontwikkelen en het verbeteren van bijzondere uitkijkpunten, het inrichten van bereikbare oevers (water tastbaar) en oversteken over de Maalbeek, het herstel van de visuele relatie met de abdij
- de toegankelijkheid van het gebied verhogen door wandeltracés een meer continue traject te geven en de verschillende afzonderlijke tracés op elkaar aan te sluiten, ook op trajecten buiten het projectgebied
- het verbeteren van het gebruikscomfort van de wandelpaden
- het verbeteren van de recreatieve fietspaden
- het voorzien van educatieve infrastructuur
- het afbouwen van de bestaande infrastructuur voor sport in de recreatiezone ten noorden van de Oyenbrugstraat (voetbal, skate, hondenclubs (op termijn en na herlocatie) en het herinrichten ervan (aantrekken van vormen van zachte (stille) recreatie met een binding met het erfgoed- en valleilandschap)
- het overkoepelen van de heterogene, overvloedige en niet gecoördineerde signalisatie van wandelingen, erfgoed, bedrijven, activiteiten, ...
- de cultuurhistorische elementen in de vallei opwaarderen.

Het landinrichtingsplan Oostelijke Maalbeekvallei Grimbergen is opgemaakt door de VLM, in toepassing van de bepalingen van het decreet van 28 maart 2014 betreffende de landrichting.

De planbegeleidingsgroep voor het inrichtingsproject landinrichting Dilbeek-Grimbergen heeft op 20 juni 2017 een consensus bereikt over het ontwerp van landinrichtingsplan Oostelijke Maalbeekvallei Grimbergen.

De provincie Vlaams-Brabant heeft op 5 juli 2018 een gunstig advies gegeven over het ontwerp van landinrichtingsplan Oostelijke Maalbeekvallei Grimbergen, mits er rekening wordt gehouden met een aantal opmerkingen.

De gemeente Grimbergen heeft op 16 juli 2018, na een openbaar onderzoek dat liep van 21 mei 2018 tot en met 4 juli 2018, een gunstig advies gegeven over het ontwerp van landinrichtingsplan Oostelijke Maalbeekvallei Grimbergen, mits er rekening wordt gehouden met een aantal opmerkingen.

Het ontwerp van landinrichtingsplan werd door de VLM herwerkt tot een eindvoorstel van landinrichtingsplan Oostelijke Maalbeekvallei Grimbergen.

De planbegeleidingsgroep voor het inrichtingsproject landinrichting Dilbeek-Grimbergen heeft op 5 oktober 2018 een consensus bereikt over het eindvoorstel van landinrichtingsplan Oostelijke Maalbeekvallei Grimbergen.

De in artikel 3.3.1 van het decreet van 28 maart 2014 betreffende de landinrichting (landinrichtingsdecreet) vermelde elementen waaruit een landinrichtingsplan ten minste moet bestaan, zijn als volgt opgenomen in het eindvoorstel van landinrichtingsplan Oostelijke Maalbeekvallei Grimbergen:

- 1° een beschrijving van het doel van het landinrichtingsplan, van de wijze waarop het landinrichtingsplan bijdraagt tot de realisatie van het doel van het landinrichtingsproject en van de gewenste maatregelen: in hoofdstukken 1, 2 en 4;
- 2° een instrumentafweging met het oog op het bereiken van de optimale mix gericht op het doelmatig, billijk en efficiënt inzetten van de beschikbare middelen voor de realisatie van het landinrichtingsproject: in hoofdstuk 5;
- 3° de afbakening van het gebied waarvoor het landinrichtingsplan wordt opgemaakt met aanduiding van het gebied waar een bepaald instrument wordt toegepast: in hoofdstuk 3 en op kaart 1;
- 4° de motivering waarom een instrument wordt toegepast: in hoofdstuk 5;
- 5° de omschrijving van het algemeen nut instrument erfdiensbaarheid tot openbaar nut waarvoor het instrument wordt toegepast: in hoofdstuk 5;
- 6° een uitvoeringsprogramma en een financieringsplan: in hoofdstuk 6.

Het hoofdstuk 6 van het eindvoorstel van landinrichtingsplan Oostelijke Maalbeekvallei Grimbergen omvat een olijsting van de voorziene maatregelen, met hun kostenraming en de wijze van financiering.

Het landinrichtingsplan Oostelijke Maalbeekvallei Grimbergen voorziet de inzet van de volgende instrumenten, zoals gedefinieerd in het decreet van 28 maart 2018 betreffende de landinrichting:

- inrichtingswerken
- inrichtingswerken uit kracht van wet
- vestigen van erfdiensbaarheden tot openbaar nut gekoppeld aan inrichtingswerken uit kracht van wet
- vergoeding voor waardeverlies van gronden (t.g.v. het vestigen van erfdiensbaarheden)
- grondverwerving.

De bij de uitvoering van het landinrichtingsplan Oostelijke Maalbeekvallei Grimbergen betrokken partners hebben ingestemd met de aan hen opgelegde taken op vlak van uitvoering, (mede)financiering en beheer:

- Agentschap voor Natuur en Bos (ANB): instemming gegeven op 19 februari 2019
- De Vlaamse Waterweg NV (VW): instemming gegeven op 28 februari 2019
- provincie Vlaams-Brabant: instemming gegeven op 31 januari 2019
- gemeente Grimbergen: instemming gegeven op 22 november 2018
- OCMW Grimbergen: instemming gegeven op 15 april 2019.

De instemmingen van de betrokken particulieren (privaatrechtelijke rechtspersonen of natuurlijke personen) met maatregel 1.2.2a, 2.2.16, 2.2.17, 4.1.1c, 5.2.3 en 8.1.14 zullen worden gevraagd bij de opmaak van de uitvoeringsdossiers van de betrokken maatregelen. De Vlaamse minister, bevoegd voor de landinrichting en het natuurbehoud, wordt gemachtigd om de betrokken privaatrechtelijke rechtspersonen en natuurlijke personen met de uitvoering van deze maatregelen te belasten, nadat deze personen hun instemming zullen hebben gegeven.

Het voorontwerp van besluit en de bijhorende bijlages gaan als bijlage 1, 2 en 3.

Het eindvoorstel van landinrichtingsplan Oostelijke Maalbeekvallei Grimbergen gaat als bijlage 4.

De notulen van de planbegeleidingsgroep Dilbeek-Grimbergen gaan als bijlage 5.

De adviezen van de provincie Vlaams-Brabant en van de gemeente Grimbergen gaan als bijlage 6.

De instemmingen van de betrokken partners gaan als bijlage 7.

Het beheersplan Maalbeekvallei gaat als bijlage 8.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Niet van toepassing.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

3.1. Kostenraming en financiering

De uitvoering van het landinrichtingsplan Oostelijke Maalbeekvallei Grimbergen wordt (naar bedragen) als volgt samengevat:

Uitvoering	Grond- verwerving	Vergoeding waardverlies gronden (gekoppeld aan erfdienst- baarheden	Inrichtings- werken uit kracht van wet	Inrichtings- werken	Totaal
Grimbergen (op eigen domein)		655	450		1.105
(op domein OCMW)		432	799		1.231

(op domein particulieren)		1.726	613		2.339
VLM (op domein Vlaamse Waterweg nv) (op domein Grimbergen) (op domein OCMW) (op domein particulieren)	21.375	533	6.402	3.993 1.542.991 173.136	3.993 1.571.301 173.136 41.490
Particulieren (op eigen domein) (op domein Grimbergen)		3.420	38.070	323.101 9.583	323.101 9.583
Totaal	21.375	6.766	46.334	2.052.804	2.127.279

De financiering van het landinrichtingsplan Oostelijke Maalbeekvallei Grimbergen wordt als volgt samengevat:

Financiering	Grond- verwerving	Vergoeding waardverlies gronden (gekoppeld aan erfdiens- baarheden)	Inrichtings- werken uit kracht van wet	Inrichtings- werken	Totaal
Subsidie - 1QC187	10.688	1.977	31.130	1.039.278	1.083.073
Subsidie - 3QC057		1.408	1.303	192.950	195.661
Subsidie - totaal	10.688	3.385	32.433	1.232.228	1.278.734
EU (Belini)				100.000	100.000
ANB-Visserijfonds				109.808	109.808
Provincie Vlaams-Brabant				59.860	59.860
Gemeente Grimbergen	10.687	3.381	13.901	446.991	474.960
Particulieren				103.917	103.917
Totaal	21.375	6.766	46.334	2.052.804	2.127.279

3.2. Geldende reglementering

Volgens artikel 3.4.2.17 van het besluit van de Vlaamse Regering van 6 juni 2014:

- bedraagt de subsidie van het Vlaamse Gewest voor inrichtingswerken waarmee provincies, gemeenten, privaatrechtelijke rechtspersonen en natuurlijke personen zijn belast, maximaal 70 % van het totale bedrag;
- bedraagt de subsidie van het Vlaamse Gewest voor inrichtingswerken waarmee de VLM is belast, 100 % van het totale bedrag dat niet ten laste wordt genomen door derden, als de inrichtingswerken plaatsvinden op gronden die beheerd zullen worden door een provincie of gemeente of op gronden die in eigendom zijn van een provincie, van een gemeente of van private personen, waarbij het percentage dat ten laste wordt genomen door derden minstens 30 % dient te bedragen.

Volgens artikel 3.4.2.27 van het besluit van de Vlaamse Regering van 6 juni 2014:

- bedraagt de subsidie van het Vlaamse Gewest voor de verwerving van onroerende goederen, maximaal 50 % van het totale bedrag als de verwerving gebeurt door gemeenten;
- bedraagt de subsidie van het Vlaamse Gewest voor de verwerving van onroerende goederen, 100 % van het totale bedrag dat niet ten laste wordt genomen door derden, als de verwerving gebeurt door de VLM en de VLM de onroerende goederen vervolgens overdraagt aan een

gemeente, waarbij het percentage dat ten laste wordt genomen door derden minstens 50 % dient te bedragen.

Volgens artikel 3.4.2.31 van het besluit van de Vlaamse Regering van 6 juni 2014:

- bedraagt de subsidie van het Vlaamse Gewest voor de vergoeding voor waardeverlies van gronden, 100 % van het totale bedrag dat niet ten laste wordt genomen door derden, als de activiteit die aanleiding geeft tot de vergoeding voor waardeverlies van gronden wordt uitgevoerd door de VLM op verzoek van een gemeente, waarbij het percentage dat ten laste wordt genomen door derden minstens 50 % dient te bedragen.

3.3. Budgettaire regeling

De subsidiëring van de uitvoering van het landinrichtingsplan Oostelijke Maalbeekvallei Grimbergen gebeurt in toepassing van Hoofdstuk 2 (bepalingen over de aanvraag, de toekenning, de aanwending en de verantwoording van subsidies) van het besluit van de Vlaamse Regering van 6 juni 2014 betreffende de landinrichting.

De subsidies aan de VLM zullen worden aangerekend op basisallocatie QBO QC187 6142 van artikel QB0-1QCE2NY-IS van de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap.

De subsidies aan de gemeente Grimbergen zullen worden aangerekend op basisallocatie QBX QC057 5210 van artikel QBX-3QCE2NJ-WT van het Minafonds.

De huidige beslissing houdt in om de in het landinrichtingsplan vermelde subsidies heden ook daadwerkelijk toe te kennen en vast te leggen op de begroting 2020.

3.4. Budgettaire inpassing

Bij de goedkeuring van het planprogramma Vlaamse Rand heeft de Vlaamse Regering voor de uitvoering ervan een (landinrichtings)subsidiebedrag van maximaal 8.500.000 euro gereserveerd.

Het bedrag van 8.500.000 euro is opgenomen in de meerjarenavastleggingsplanning "2019 + 2020-2029" voor landinrichting.

Het bedrag wordt momenteel als volgt ingevuld:

Landinrichtingsplan	Raming subsidie	status
Planvoorbereidingsstudie IJsevallei	39.123	uitgevoerd
Planvoorbereidingsstudie Maalbeekvallei Grimbergen	20.938	uitgevoerd
Planvoorbereidingsstudie Woluwe-Trawool-Floordambos	37.091	uitgevoerd
Planvoorbereidingsstudie Groene Noordrand	62.204	in uitvoering
Planvoorbereidingsstudie Zaventem-Zuid	56.000	in aanbesteding
LIP Molenbeekvallei, deel Sint-Genesius-Rode	1.084.240	goedgekeurd LIP
LIP Hooghof	447.478	goedgekeurd LIP
LIP IJsevallei	3.115.791	goedgekeurd LIP
LIP Oostelijke Maalbeekvallei Grimbergen	1.278.728	eindvoorstel LIP
Totaal aanwending	6.141.593	
Totaal gereserveerd voor PP Vlaamse Rand (BVR 16-05-2014)	8.500.000	
Nog beschikbaar voor nieuwe studies en LIP's	2.358.407	

De meerjarenavastleggingsplanning “2019 + 2020-2029” voor landinrichting, samenvatting en detail, gaan als bijlage 9 en bijlage 10.

Het advies van de Inspectie van Financiën van 29 augustus 2019 gaat als bijlage 11.

Het akkoord van de Vlaamse minister bevoegd voor financiën en begroting van 1 april 2020 gaat als bijlage 12.

ESR-TOETS

Niet van toepassing

IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand of de personeelsbudgetten van de Vlaamse Gemeenschap, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling, niet vereist is.

IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het aandeel van de lokale besturen op vlak van uitvoering en medefinanciering wordt maatregel per maatregel bepaald, in overleg met hen, en conform het besluit van de Vlaamse Regering van 6 juni 2014 betreffende de landinrichting.

De lokale besturen worden enkel effectief betrokken bij inrichtingsmaatregelen mits hun uitdrukkelijke instemming. Die instemmingen werden gegeven.

De overige inspanningen die van de lokale besturen worden verwacht hebben betrekking op hun vertegenwoordiging in de planbegeleidingsgroep die de opmaak begeleidt van de landinrichtingsplannen voor het inrichtingsproject landinrichting Dilbeek-Grimbergen, en specifiek wat de gemeenten betreft ook de organisatie van het openbaar onderzoek over de landinrichtingsplannen.

4. VERDER TRAJECT

Definitieve goedkeuring.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van het landinrichtingsplan Oostelijke Maalbeekvallei Grimbergen;
- 2° de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme te gelasten het voormelde besluit van de Vlaamse Regering in extenso te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR